

50-lecie

DZIAŁALNOŚCI SŁUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO-KULTURALNEGO

1964-2014

50-lecie

DZIAŁALNOŚCI
SŁUPSKIEGO TOWARZYSTWA
SPOŁECZNO-KULTURALNEGO

SŁUPSKIE TOWARZYSTWO SPOŁECZNO-KULTURALNE

50-lecie

DZIAŁALNOŚCI
SŁUPSKIEGO TOWARZYSTWA
SPOŁECZNO-KULTURALNEGO

1964-2014

Opracowanie tekstu
STANISŁAW TURCZYK

Łamanie tekstu
Zdzisław Rzeźnik

Sponsor wydawnictwa
Ewa i Lech FEDEROWIE

Na okładce:
Odślonięcie Pomnika F. Chopina na inaugurację X FPP w Słupsku – 4 IX 1976 r.
Na fortepianie gra Bogdan Kułakowski – ówczesny uczeń Państwowej
Szkoły Muzycznej II stopnia w Słupsku

ISBN 978-83-928667-4-9

Druk:
Zakłady Poligraficzne „Grawipol” w Słupsku
ul. Poznańska 42, tel. 0 59 848 54 30; fax 0 59 842 65 56
www.grawipol.pl

André Malraux, francuski pisarz i mąż stanu powiedział kiedyś, że „Kultura jest tym, co sprawiło, że człowiek stał się czymś innym niż tylko przypadkowym wydarzeniem w przyrodzie”. Nie sposób dyskutować z tą prostą, ale jakże trafną frazą. Kultura nie jest tylko tym fenomenem, który oddziela nas od świata praw naturalnych, gdzie silniejszy panuje nad słabszym, a większy zjada mniejszego. Kultura jest również tym co sprawia, że przedstawiciele ludzkości z każdym dniem stają się dla siebie bardziej „ludscy”.

Od pół wieku Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne wnosi swój ogromny wkład w rozwój słupskiej kultury. Nie wiele jest w naszym Mieście organizacji, które mogłyby pochwalić się tak długą historią działania. Z całą pewnością STSK jest jedyną organizacją działającą tak długo z równym zapałem i entuzjazmem. Pół wieku temu pierwszy prezes STSK Jan Sępień wraz z członkami zarządu Jerzym Dębowskim, Czesławem Domaradzkiem, Zdzisławem Machurą, Jerzym Bytnerowiczem, Jerzym Feithem, Ignacym Bogdanowiczem i Stanisławem Mireckim wyznaczyli misję Towarzystwa – *inspirowanie i wzbogacanie życia kulturalnego w Słupsku, zgodnie z rosnącymi potrzebami jego mieszkańców*. Na wyrazy uznania zasługuje to, z jaką konsekwencją kolejni prezesi wraz z obecnym Stanisławem Turczykiem i jego współpracownikami Haliną Chmielecką, Barbarą Perą i Mieczysławem Jaroszewiczem i pozostałymi członkami

zarządu realizują cele wyznaczone przez swoich poprzedników.

Nie sposób już wymienić liczby wszystkich zorganizowanych przez STSK wystaw malarskich, fotograficznych i plastycznych, recitali, koncertów, spotkań z aktorami, pisarzami, dziennikarzami, naukowcami oraz przedstawicielami władz centralnych i samorządowych. W swojej historii Towarzystwo wspierało również działalności Amatorskiego Klubu Filmowego „Jantar”, Słupskiego Towarzystwa Fotograficznego i Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Moim zdaniem, do największych osiągnięć STSK należy jednak utworzenie Miejskiego Funduszu Kultury, zainicjowanie stworzenia corocznej Nagrody Miasta Słupska za różne osiągnięcia życia społecznego i gospodarczego, inauguracja obchodów „Dni Słupska” czy też zainspirowanie władz miasta do utworzenia stanowiska Plastyka Miejskiego, który do dzisiaj dba o słupskie zabytki i ład przestrzenny. Od 1967 roku Towarzystwo organizuje największą imprezę muzyczną w Słupsku i jedno z najważniejszych wydarzeń polskiego sezonu muzycznego czyli Festiwalu Pianistyki Polskiej. Dzięki członkom STSK Festiwal święcił swoje największe sukcesy i nieprzerwanie od 47 lat ściąga nad Słupię najlepszych polskich pianistów.

Z okazji 50-lecia działania Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego wszystkim jego członkom życzę przede wszystkim sił do dalszego działania i niesłabnącego zapału do realizacji kolejnych ambitnych celów. Życie zaczyna się po 50-tce, dlatego jestem przekonany, że kolejne strony księgi spisującej działalność STSK zapełniane będą równie wielkimi osiągnięciami jak dotychczas.

Maciej Kobyliński

Prezydent Miasta Słupska

TRADYCJE RUCHU SPOŁECZNEGO W SŁUPSKU

Początki ruchu społecznego w Słupsku sięgają pierwszych lat powrotu miasta do Macierzy. Już we wrześniu 1945 r. rozpoczyna działalność Miejska Rada Kultury. Szczególnie aktywnie działały w ramach Rady Komisja Teatralna i Komisja Badań Słowiańskich.

Komisja Teatralna wzięta pod opiekę powstały dwa miesiące wcześniej Teatr Polski.

Komisja Badań Słowiańskich położyła duże zasługi w dziedzinie upowszechniania historii ziemi słupskiej, zwróciła uwagę władz i społeczeństwa na problem Słowińców zamieszkałych we wsi Kluki, przyczyniając się do zachowania relikwów kultury materialnej tej słowiańskiej grupy etnicznej, co doprowadziło w 1963 r. do powstania Zagrody Muzealne w Klukach jako Oddziału Muzeum Pomorza Środkowego.

W 1947 r. powstało w Słupsku Towarzystwo Miłośników Sceny prowadzące amatorski zespół teatralny, który w latach 1947-1949 wystawił 5 sztuk.

W latach 1946-1949 w Słupsku bardzo ożywioną działalność prowadziło Polskie Towarzystwo Naukowe. Organizowało badania dotyczące dziejów ziemi słupskiej oraz odczyty z literatury, medycyny, prawa i sztuki.

W 1953 r. powstaje w Słupsku Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego, członkowie Towarzystwa, w większości nauczyciele historii, zbierali dokumenty historyczne, wspomnienia, fotografie itp.

Popularyzacją muzyki zajmowało się powstałe w 1945 r. Towarzystwo Miłośników Muzyki im. Stanisława Moniuszki, które prowadziło również od 1947 roku Szkołę Muzyczną, upaństwowioną w 1957 r.

Sytuacja polityczna w Polsce w końcu lat 40. i początku 50. nie sprzyjała działalności społecznej, zahamowała więc na kilka lat aktywność słupskiej inteligencji.

Ożywienie działalności społeczno-kulturalnej nastąpiło dopiero po 1956 roku.

Źródłem powstania Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego i jego programu należy szukać w tradycji powstałych i działających w Słupsku już w latach 40. organizacji społecznych.

POWSTANIE I PROGRAM STSK

Dnia 22 maja 1964 r. w Powiatowym Domu Kultury w Słupsku odbyło się spotkanie 23 osobowej grupy działaczy kulturalno-oświatowych miasta i powiatu słupskiego z przedstawicielami Koszalińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego – prezesem Zarządu Adamem Matwijowskim, członkiem Zarządu – Marią Zaborowską i dyrektorem Biura – Józefem Narokowiczem. Na spotkaniu dyskutowano o możliwości utworzenia w Słupsku Oddziału Koszalińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego. Po zapoznaniu się z programem KTSK, uczestnicy spotkania postanowili przygotować zebranie organizacyjne, którego celem było powołanie w Słupsku Oddziału KTSK. Powołano 4 osobowy zespół organizacyjny tego zebrania w składzie: Jan Pańczyk – kierownik Szkoły Podstawowej Bolesławicach, Czesław Domaradzki – przedstawiciel Społecznej Rady Kultury w Słupsku, Maria Zaborowska – kierownik muzeum w Słupsku i Stanisław Mirecki – kierownik Wydziału Kultury na miasto i powiat.

W dniu 24 czerwca 1964 r. w Powiatowym Domu Kultury w Słupsku odbyło się zebranie 41 działaczy społeczno-kulturalnych z terenu miasta i powiatu. Zebraniu przewodniczył Jan Pańczyk. Po dyskusji podjęto uchwałę o powołaniu w Słupsku Oddziału KTSK i przyjęto jego nazwę zaproponowaną przez Iwo Malczewskiego – Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kultu-

ralne. Równocześnie powołano 4 osobowy skład Zarządu i 3 osobowy skład Komisji Rewizyjnej. Na posiedzeniu Zarządu Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego w dniu 2 września 1964 r. w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki, wybrano prezesa Jana Stępnia – Przewodniczącego Prezydium MRN w Słupsku, wiceprezesa – Jerzego Dębowskiego – Przewodniczącego Prezydium PRN w Słupsku, sekretarza – Czesława Domaradzkiego – kierownika KMPK, skarbnika – Zdzisława Machurę. Członkami Zarządu zostali: Jerzy Feith, Ignacy Bogdanowicz, Jerzy Bytnerowicz i Stanisław Mirecki. W skład Komisji Rewizyjnej powołano Michała Serafina, Wojciecha Grzeląską i Jana Pańczyka.

Na posiedzeniu Zarządu STSK w dniu 19 listopada 1965 r. dokonano zmiany w składzie Zarządu. Po rezygnacji Jerzego Dębowskiego funkcję wiceprezesa powierzono Stanisławowi Mireckiemu, po rezygnacji Zdzisława Machury i Jerzego Feitha do składu Zarządu dokooptowano Hannę Maślankiewicz – red. Głosu Słupskiego, Janusza Przewoźnego – dyrektora Muzeum Pomorza Środkowego, Mariana Szkudlarka i Wandę Truskowską, której powierzono obowiązki skarbnika, natomiast Henryk Wrembel przejął funkcję sekretarza Zarządu po śmierci Czesława Domaradzkiego.

W 1965 Zarząd STSK przyjął program działalności. W dyskusji nad kierunkami działalności Towarzystwa podkreślono, że STSK musi znaleźć swoje miejsce w słupskiej kulturze, tak aby nie powielać działalności funkcjonujących w mieście placówek i instytucji kultury. W przyjętym programie określono trzy zasadnicze kierunki działalności:

1. Podejmowanie i realizacja własnych inicjatyw i form działalności wzbogacających ofertę kulturalną dla mieszkańców.

2. Wspieranie i pomoc organizacyjna i finansowa dla tych instytucji i organizacji społecznych, które wnoszą szczególnie wartościowe dla naszego środowiska propozycje kulturalne.
3. Występowanie do władz Miasta, placówek kultury i organizacji społecznych z propozycjami dotyczącymi różnych dziedzin życia społecznego w Słupsku.

Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne czerpiąc z bogatych tradycji słupskiego ruchu społeczno-kulturalnego za główny cel swojej działalności uznało inspirowanie i wzbogacanie życia kulturalnego w Słupsku, zgodnie z rosnącymi potrzebami jego mieszkańców. Towarzystwo skupiło ludzi różnych zawodów i zainteresowań, których łączył wspólny cel – zapewnienie mieszkańcom coraz szerszego wachlarza oferty kulturalnej i na coraz wyższym poziomie.

Aspiracje działaczy STSK wynikały zapewne również z faktu, że wśród mieszkańców Słupska, którzy osiedlili się w mieście od 1945 r. wielu pochodziło z dużych ośrodków, z Warszawy, Wilna, Poznania.

DZIAŁALNOŚĆ STSK

W działalności STSK można wyróżnić trzy okresy:

1. W latach 1964-1975 Towarzystwo prowadziło szeroką działalność popularyzatorską organizując w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki, Sali Rycerskiej Zamku Książąt Pomorskich i klubach osiedlowych recitale, koncerty muzyczne, spotkania z aktorami, pisarzami, naukowcami, dziennikarzami, przedstawicielami władz administracyjnych, wystawy plastyczne i fotograficzne, równocześnie wspierało działalność Amatorskiego Klubu Filmowego „JANTAR”, Słupskiego Towarzystwa Fotograficznego i Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Zarząd STSK występował do władz miejskich z wieloma inicjatywami, których realizacja przyniosła konkretne efekty. Do najważniejszych inicjatyw należy:

- utworzenie w 1965 r. Miejskiego Funduszu Kultury,
- uchwalenie przez Miejską Radę Narodową w Słupsku w 1966 r. przyznawania corocznych Nagród Miasta Słupska za osiągnięcia w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego. MRN uchwałą nr 24/65/66 z dnia 31.05.1966 r. przyznała Zarządowi STSK prawo przedstawiania kandydatów do tej nagrody. Te uprawnienia Zarząd realizował do 1989 r.,

- inauguracja obchodów DNI SŁUPSKA we wrześniu 1967 r.,
- podjęcie wspólnie z Miejską Radą Narodową, Powiatową Komisją Związków Zawodowych i Ośrodkiem Badawczym Koszalińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego badań dotyczących udziału słupskich zakładów pracy w rozwoju życia kulturalnego w Słupsku,
- realizacja Słupskiej Kroniki Filmowej 1968/1969 przez Amatorski Klub Filmowy „Jantar”,
- 1969 r. powołanie w Urzędzie Miejskim stanowiska plastyka miejskiego oraz ochrona zabytkowych elewacji na budynkach komunalnych, które ulegały likwidacji w czasie prac remontowych,
- 1971 r. – zorganizowanie w Ratuszu sympozjum na temat: KULTURA W ŚRODOWISKU ROBOTNICZYM,
- 1972 r. – wydanie wspólnie z PTTK przewodników turystycznych „SŁUPSK I ZIEMIA SŁUPSKA”, „SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY”,
- 1971 r. i 1972 r. – zakupienie dwóch tkanin artystycznych wg projektu Heleny Gałkowskiej – „POCZET KSIĄŻĄT POMORSKICH” i „POWRÓT ERYKA I do DARŁOWA” do Sali Rycerskiej Zamku Książąt Pomorskich,
- 1971-1972 r. – zbiórka pieniędzy na budowę pierwszego w Polsce pomnika Karola Szymanowskiego.

Ważnym wydarzeniem dla działalności STSK było przyjęcie w 1967 r. obowiązków organizatora Festiwalu Pianistyki Polskiej.

W okresie 1964-1975 r. rozpoczęły działalność:

1967 r. – Koło Miłośników Muzyki,

1968 r. – Koło Miłośników Regionu i Koło Przyjaciół Muzeum i Zabytków, Koło Terenowe w Ustce,

1969 r. – Koło Miłośników Plastyki i Koło Miłośników Teatru, Klub Stażystów,

1971 r. – Klub Ławnika i Kuratora,
W 1974 r. w ramach STSK rozpoczęło działalność Koło
Pierwszych Słupszczan powstałe w 1959 r.

2. Okres lata 1975-1995

Powstanie w 1975 r. województwa słupskiego spowodowało powołanie w Słupsku nowych instytucji kultury: TEATRU MUZYCZNEGO, WOJEWÓDZKIEGO DOMU KULTURY, BIURA WYSTAW ATRYSTYCZNYCH, WOJEWÓDZKIEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ, SSK „POBRZEŻE”, Oddziałów Związku Literatów Polskich i Związku Plastyków Polskich, które przejęły część dotychczasowej działalności STSK.

Głównym kierunkiem działalności Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego stała się popularyzacja muzyki, historii Słupska oraz walorów przyrodniczych i turystycznych ZIEMI SŁUPSKIEJ.

W 1981 r. wydano wspólnie ze Stacją Naukową Polskiego Towarzystwa Historycznego – Historię Słupska.

Od 1983 r. STSK stało się organizatorem drugiej ważnej imprezy muzycznej – Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej w Kościele św. Jacka.

STSK zostało współorganizatorem TURNIEJU WIEDZY O SŁUPSKU dla uczniów szkół podstawowych organizowany przez Miejski Ośrodek Kultury.

W 1981 r. Zarząd STSK podjął inicjatywę przygotowania „Raportu o stanie i kierunkach rozwoju kultury w Słupsku do 1990 r. Raport był dyskutowany na posiedzeniu Zarządu STSK, KOMISJI OŚWIATY I KULTURY MRN, Obrad Walnego Zebrania Sprawozdawczo-Wyborczego STSK, a następnie spe-

cialnej sesji MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ w 1982 r., która podjęła ważną dla kultury uchwałę w sytuacji kryzysu społeczno-gospodarczego.

W 1982 r. zorganizowano konkurs na pamiętniki z pierwszych lat w Słupsku od 1945 r.

Nawiązano współpracę z Radą Rejonową Naczelnej Organizacji Technicznej w Słupsku. Wspólnie zorganizowano konkursy: na gabinet historii zakładu, na najlepsze warunki socjalne, słupski przemysł w fotografii, słupski przemysł w oczach dziecka, na najlepszy ukwiecony balkon itp.

W latach 1979, 1980, 1981, 1983 i 1985 – zorganizowano wspólnie z Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Słupsku konkurs na najlepsze prace magisterskie o tematyce słupskiej. W wyniku konkursu nagrodzono i wyróżniono 28 prac magisterskich z Politechniki Gdańskiej, Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Szczecińskiej, Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie i WSP w Słupsku.

W latach 1972-1979 – zorganizowano w KMPiK Studium Wiedzy o Regionie – cykl spotkań z przedstawicielami różnych dziedzin życia społecznego i kulturalnego miasta i regionu.

W 1983 r. zorganizowano publiczną zbiórkę na renowację Pomnika Powstańców Warszawskich.

W 1986 r. zorganizowano z innymi stowarzyszeniami społeczno-kulturalnymi Sejmik Kultury na temat realizacji uchwały Nr 91/81.MRN z 17.X.1982 r.

W 1979 r. powstało Koło Członków Zbiorowych, do którego akces składały przedsiębiorstwa przemysłowe i usługowe oraz komitety osiedlowe. Liczyło 35 członków i działało do 1981 r.

W 1988 r. powstało Koło Miłośników Biblioteki.

3. Lata 1995-2014

Od 1995 stopniowo następowały zmiany w finansowaniu działalności organizacji pozarządowych z budżetu miasta Słupska.

Środki finansowe na działalność Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne uzyskuje w ramach konkursów grantowych na okresowe zadania (imprezy) i pieniędzy pozyskanych od sponsorów.

Skutkiem tych zmian było zakończenie działalności większości kół i klubów zainteresowań, ponieważ Towarzystwo nie dysponowało środkami finansowymi na ich działalność.

W strukturze STSK działają od 1995 dwa Koła: Koło Pierwszych Słupszczan i Koło Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego „DOLINA SŁUPI”.

W 2000 r. STSK zorganizowało zbiórkę pieniędzy na zakup popiersia Jerzego Waldorffa, które zostało umieszczone w holu Filharmonii i Teatru.

W 2002 r. STSK zaproponowało mieszkańcom Słupska nową imprezę – NIEDZIELNY SALON MUZYCZNY.

W 2004 r. Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne obchodziło 40 lecie działalności. 24 czerwca 2004 r. w rocznicę powstania Towarzystwa w Miejskiej Bibliotece Publicznej została otwarta okolicznościowa wystawa wydawnictw, kronik FPP, medali, plakatów, afiszy. Wieczorem w sali Filharmonii i Teatru odbył się koncert z tej okazji, w którym Piotr Paleczny wykonał koncert fortepianowy c-moll S. Rachmaninowa a Wojciech Światała koncert e-moll F. Chopina z Orkiestrą Polskiej Filharmonii „SINFONIA BALTICA” w Słupsku pod dyrekcją Bohdana Jarmołowicza.

Odświeżenie KLAWIATURY GWIAZD FPP w Parku im. Jerzego Waldorffa na inaugurację 40 FPP 9 XI 2006 r. Kwiaty na klawiszu z napisem Halina Czerny-Stefańska składa córka Elżbieta Stefańska

KLAWIATURA GWIAZD FPP

W 2006 r. z okazji 40 Festiwalu Pianistyki Polskiej z inicjatywy STSK została odsłonięta w Parku im. J. Waldorffa „Klawiatura Gwiazd FPP” na której upamiętniono zmarłych wybitnych polskich pianistów, którzy wystąpili na Festiwalu Pianistyki Polskiej: Haliny Czerny-Stefańskiej, Ryszarda Baksta, Władysława Kędry, Klary Langer-Daneckiej, Witolda Małcużyńskiego, Tadeusza Żmudzińskiego, Miłosza Magina, w 2012 r. Reginy Smendzianki.

Pomysłodawcą „Klawiatury Gwiazd FPP” był pianista Bogdan Kułakowski, projekt wykonał artysta plastyk Andrzej Szulc.

Otwarcie wystawy wydawnictw, kronik FPP, medali, afiszy, plakatów w Miejskiej Bibliotece Publicznej z okazji 40-lecia działalności Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego. Wśród uczestników: Jan Stępień prezes STSK w latach 1964-1969, prezydent Miasta Słupska – Jerzy Wandzel i współzałożyciele Towarzystwa: Stanisław Mirecki, Andrzej Maślankiewicz i Marian Zieliński.

W latach 1964-1985 Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne korzystało gościnnie z pomieszczeń Klubu Międzynarodowej Książki i Pracy, od 1986 ma swoją siedzibę w budynku przy ulicy Jaracza 6.

40-lecie działalności
STSK – wystawa
w Miejskiej Bibliotece
Publicznej w dniu
24 czerwca 2004 r.

DZIAŁALNOŚĆ KÓŁ I KLUBÓW STSK

KOŁO MIŁOŚNIKÓW MUZYKI

Rozpoczęło działalność w 1967 r., jego organizatorem i przewodniczącą była Helena Bezeg. Koło podjęło działalność popularyzatorską organizując, spotkania, dyskusje oraz recitale i koncerty muzyki poważnej w KMPiK i Sali Rycerskiej Zamku

Helen Bezeg przewodnicząca Koła Miłośników Muzyki rozmawia z Jerzym Waldorffem w przerwie koncertu „Estrady Młodych” FPP w 1980 r.

Plenerowy recital Jerzego Godziszewskiego przed pomnikiem Fryderyka Chopina

Plenerowy recital Macieja Szymańskiego przed pomnikiem Karola Szymanowskiego

Ksiąząt Pomorskich. Koło nawiązało współpracę z Komitetami Osiedlowymi, organizując imprezy w klubach środowiskowych. Na szczególne podkreślenie zasługują inicjatywy Koła dotarcia z wartościową muzyką do środowiska robotniczego. Członkowie Koła uczestniczyli w organizacji sympozjów „Muzyka w środowisku robotniczym” i „Kultura w miejscu zamieszkania”.

W 1976 r. Koło Miłośników Muzyki obchodziło 10-lecie działalności uświetnione uroczystym koncertem w Zamku Ksiąząt Pomorskich z udziałem „Kwintetu Warszawskiego” z Władysławem Szpilmanem (fortepian). W latach 1967-1976 Koło zorganizowało 188 różnorodnych imprez muzycznych, jak recitale fortepianowe, wokalne, skrzypcowe, wiolonczelowe, gitarowe oraz koncerty kameralne.

Działacze Koła byli współorganizatorami dwóch seminariów dla nauczycieli szkół muzycznych Słupska i Koszalina. Koło nawiązało współpracę ze Stowarzyszeniem PRO MUSICA profesora Alojzego Łuczaka w Poznaniu.

Ważną formą działalności Koła Miłośników Muzyki było organizowanie w okresie letnim koncertów fortepianowych w plenerze – w parku pod pomnikiem Karola Szymanowskiego. Przewodnicząca Koła – Helena Bezeg opracowała kroniki dokumentujące pierwsze Festiwale Pianistyki Polskiej.

Należy podkreślić, że osiągnięcia Koła Miłośników Muzyki w dużym stopniu były zasługą przewodniczącej Heleny Bezeg, niestrudzonej propagatorki i popularyzatorki muzyki w Słupsku, która potrafiła skupić w Kole oddanych sprawie działaczy.

W 1986 r. po rezygnacji Heleny Bezeg, ze względów zdrowotnych z przewodnictwa Koła, funkcję przewodniczącej przejęła Barbara Major, a następnie w 1989 r. obowiązki te Zarząd STSK zlecił Mieczysławowi Jaroszewiczowi.

Od 1980 r. organizację Koncertów Kameralnych przejęło Prezydium STSK przy współpracy z dyrekcją Muzeum Pomorza Środkowego.

KOŁO MIŁOŚNIKÓW REGIONU I PRZYJACIÓŁ PARKU KRAJOBRAZOWEGO „DOLINA SŁUPI” STSK (1968-2013)

Koło Miłośników Regionu STSK (według swej pierwotnej nazwy) powstało w dniu 25 października 1968 z inicjatywy Henryka Wrembla – ówczesnego Sekretarza Zarządu STSK; funkcję Przewodniczącego Koła powierzono Józefowi Cieplikowi.

Zadaniem Koła było propagowanie walorów przyrodniczych, geograficznych, krajobrazowych Regionu Słupskiego oraz wyszukiwanie i eksponowanie prac miejscowych artystów – grafików i fotografików.

Na wniosek dr inż. Józefa Cieplika w dniu 25 stycznia 1984 Zarząd STSK pod przewodnictwem Prezesa Jerzego Bytnerowicza utworzono kolejne koło zainteresowań pod nazwą Koło Przyjaciół Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” STSK. Najważniejszym zadaniem w działalności nowego Koła STSK była idea poznawania i propagowania walorów rodzimego krajobrazu w środowisku pomorskim, a zwłaszcza pokazanie społeczeństwu wartości estetyczno-wizualnych terenów Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” i Obszarów Krajobrazu Chronionego województwa słupskiego oraz rozwijanie i rozszerzanie zainteresowań zagadnieniami związanymi z krajobrazem w granicach ogólnokrajowych, a nawet częściowo i europejskich.

W dniu 25 stycznia 1990 na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym dokonano formalnego połączenia obu Kół pod nazwą Koło Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego

„Dolina Słupi” STSK, zachowując ciągłość działania i zbieżność celów od 1968 roku. Koło działało na podstawie rocznych planów pracy. Imienne składy Zarządów zmieniały się podczas zebrań sprawozdawczo-wyborczych Koła.

Od utworzenia Koła Miłośników Regionu STSK tj. od 1968 roku z przerwą, w latach 1980 do 1984, przewodniczącym Koła był dr inż. Józef Cieplik. Przewodniczący Zarządu Koła przez 40 lat z ogromnym zaangażowaniem i pasją realizował i nadal realizuje założenia programowe w różnych formach, tj. objazdy autokarowe – wycieczki krajoznawcze, wystawy, prelekcje, publikacje opracowań problemowych.

W okresie 1980-1985 Przewodniczącym koła był mgr Stanisław Żurawski, a sekretarzem Zygmunt Jażdżejewski – krajoznawca i archiwista (zmarły w 1987 roku).

W latach 1970 do 1989 zorganizowano 31 krajoznawczych objazdów autokarowych w regionie Pomorza Środkowego i częściowo też Wschodniego (Wejherowo, Piaśnica, Puck, Kościerzyna, Będomin, Pelpin, Chełmno) z każdorazowym udziałem kilkudziesięciu osób, w tym dość licznie reprezentowanej młodzieży.

Podczas wyżej wymienionych wycieczek interesowano się krajobrazem, zabytkami architektury i przyrody oraz rodzimą historią i folklorem. Jeden z objazdów autokarowych (28 lipca 1974) miał oficjalny charakter „wizyty na Ziemi Żłotowskiej”.

W latach 1970 do 1971 w tak zwanej „Akcji Grodziskowej” zorganizowano objazdy terenowe grodzisk historycznych powiatu słupskiego, z których sporządzono notatki kronikarskie opublikowane później w gdańskim czasopiśmie krajoznawczym PTTK „Jantarowe Szlaki”.

Znakomitą formą działania Koła były okolicznościowe wieczornice. W okresie 1969 do 1979 (zwykle w dniu 8 paździer-

nika) organizowano tzw. „Wieczory Słowińskie” podkreślające kolejne rocznice powołania Słowińskiego Parku Narodowego nad Jeziorami Łebsko i Gardno (w powiatach słupskim i lęborskim). Wieczornice te odbywały się przeważnie w Wielkiej Sieni Zamku Księżąt Pomorskich w Słupsku, a czasami także w Klubie Międzynarodowej Książki i Prasy „Ruch” lub w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku. Imprezy te łączono zazwyczaj z inauguracją dorocznych „Jesiennych Dni Ochrony Przyrody”.

Obok wyżej wymienionych imprez organizowano wieczornice poświęcone innym zaprzyjaźnionym regionom jak np. „Wieczór Wielkopolsko-Ostrzeszowski”, „Wieczór Łódzko-Piotrowski” i inne.

Z programami wieczornic łączono spotkania z naukowcami z różnych ośrodków akademickich, literatami oraz wystawami prac plastyków nieprofesjonalnych w zakresie grafiki, metaloplastyki, rzeźby, pamiątkarstwa, fotografiki miejscowych artystów, jak np. Władysława Lachowicza, Tadeusza Czaplińskiego, Witaliusza Mojsiejenki, Jerzego Czerwińskiego, Stanisława Kulika. Wystawiono wytłaczane ręcznie w metalu orły polskie i gryfy pomorskie oraz wyroby zdobnicze z drewna, kory, metalu, kości, bursztynu itp.

Od 1984 roku corocznie organizowane były „Dni Słupskiego Krajobrazu”. Podczas tych wieczornic prezentowane były wystawy o różnorodnej tematyce, takie jak malarstwo, grafika, fotografia, plakaty, widokówki, kalendarze, literatura oraz liczne wydawnictwa z opracowaniami problemowymi m.in. autorstwa Jozefa Cieplika.

Wieczornice urozmaicane były występami miejscowych chórów – „Wiarusy”, „Magistri Cantantens”, zespoły WSP, „Fantazja”, młodzieżowe zespoły muzykujące z Państwowej

Szkoły Muzycznej w Słupsku, Zespołów Szkół Agrotechnicznych w Słupsku i Technikum Leśnego w Warcinie.

Koło współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną w Słupsku, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, Zarządem Okręgu Stowarzyszenia Ligi Ochrony Przyrody w Słupsku, Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym w Słupsku. Wcześniej współpracowało także z Naczelną Organizacją Techniczną w Słupsku.

Na szczególne podkreślenie zasługuje Filia nr 8 MBP im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku, w której organizuje się systematycznie wieczornice z okazji „Dni Słupskiego Krajobrazu”, a także spotkanie z bibliotekarzami, literatami oraz autorami publikacji pod nazwą „Materiały do poznania regionalizmu słupskiego”.

„Dzień Słupskiego Krajobrazu” cykliczna impreza Koła Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” w Filii nr 8 MBP przy ul. B. Gierymskich w dniu 9 XII 2013 r.

Inną formą działalności Koła były liczne prelekcje (łącznie około 300) i referaty problemowe wygłaszane przez członków Koła w różnych miastach Polski, a szczególnie przez Przewodniczącego Koła na forum Rady Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury. Od IV Kongresu Lubelskiego(1990 r.) oficjalnym, wybranym przedstawicielem Regionu Słupskiego w Radzie Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury był Przewodniczący Koła który uczestniczył w wielu konferencjach i zjazdach, opracował i wygłaszał referaty, a także współorganizował niektóre spotkania Rady np. w Słupsku i Ostrzeszowie.

Dorobek pracy Koła prezentowany był w corocznych sprawozdaniach pisemnych, okresowych publikacjach „Zeszytach Informacyjnych Koła STSK” (1992-1998) oraz w wydanych

Dr inż. Józef Cieplicki Przewodniczący Koła Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” Honorowy Obywatel Miasta Słupska otwiera „Dzień Słupskiego Krajobrazu” w Filii nr 8 MBP przy ul. Braci Gierzyńskich w dniu 9 XII 2013 r.

dwunastu tomach „Materiałów do poznania regionalizmu słupeckiego”, które od tomu X zmieniły nazwę na „Materiały i Studia do Regionalizmu Słupeckiego”.

Warto podkreślić wkład pracy społecznej w działalności Koła grona osób o różnych profesjach m.in. prof. Regina Foremna – historyk i pedagog, mgr Maria Mertkowa – muzykolog, ekonomista, bibliotekarz, mgr inż. Stanisław Żuralski – rolnik i pedagog, inż. rolnictwa i literat Piotr Grygiel z Jasienia, lek. stom. Janina Cieplikowa, Zygmunt Jażdżejewski – krajoznawca i archiwista, Jerzy Bytnerowicz – wieloletni Prezes STSK, mgr inż. Leopold Brucko-Stępkowski – rolnik i geodeta, mgr Anna Gorska – biolog i pedagog, Maria Ostregowa – działacz społeczny, mgr inż. architekt Kazimierz F. Ostrega, doc. dr Stanisław Kaczmarek, mgr Kazimierz Roman Świderski – polonista, krajoznawca i krasomówca, dr med. Alfons Modrzejewski, mgr inż. Janusz Latanowicz – ichtiolog, Witaliusz Mojsiejenko – geodeta i fotografik, mgr Stanisław Turczyk – pedagog i aktualny Prezes STSK.

Działalność Koła w minionych 45-leciu prowadzona była dzięki ofiarnej pracy członków i sympatyków oraz wielu instytucji i urzędowym organom oferującym wielostronną, życzliwą a zawsze przydatną pomoc.

Tak więc 45-ta rocznica powstania Koła Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi” STSK skłania do następujących refleksji – dorobek społeczny Koła w regionalnym, a nawet międzyregionalnym działaniu wpłynął do ogólnej skarbnicy kulturowej Słupska i Regionu Słupeckiego oraz dla pożytku naszego społeczeństwa.

KOŁO MIŁOŚNIKÓW PLASTYKI

Koło powstało w 1969 r., a jego działalnością do 1982 r. kierował Mirosław Jaruga. Najbardziej aktywny okres działalności Koła przypada na lata 1970-1976. W tym okresie Koło zorganizowało w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki 25 wernisaży słupskich i koszalińskich artystów plastyków, 3 wystawy retrospektywne, a ponadto spotkania i odczyty krytyków sztuki.

Koło uczestniczyło w organizowanych w mieście Słupskich Sobotach, przeprowadzając konkursy plastyczne w plenerze dla dzieci i młodzieży. Członkowie Koła uczestniczyli w akcjach estetyzacji miasta.

Powstanie w 1975 r. Biura Wystaw Artystycznych wpłynęło na ograniczenie działalności Koła. W latach 1976-1982 Koło popularyzowało twórczość słupskich plastyków w ramach tzw. Galerii Jednego Obrazu w oknie wystawowym KMPiK.

W 1982 r. w Miejskim Ośrodku Kultury rozpoczęło działalność Koło Plastyków Nieprofesjonalnych pod kierunkiem Stanisława Barbeki.

Koło Plastyków Nieprofesjonalnych, liczące 16 plastyków amatorów, organizowało wystawy indywidualne i zbiorowe w MOK, prezentowało obrazy członków Koła w Galerii Jednego Obrazu w witrynie Sklepu PZPS „Alka”.

Do 1995 r. STSK i MOK zorganizowały trzy plenery dla członków Koła w Ustce, Jarosławcu i Ścięgnicy. Ich efektem były wystawy poplenerowe.

Z okazji 43 rocznicy powrotu miasta do Macierzy Koło przygotowało w 1988 r. wystawę zbiorową pt. „SŁUPSK W MALARSTWIE”.

Ze względu na brak środków finansowych Koła Plastyków Nieprofesjonalnych w 1995 r. zakończyło działalność.

KOŁO MIŁOŚNIKÓW TEATRU

W styczniu 1969 r. odbyło się zebranie miłośników teatru, na którym powołano Klub Przyjaciół Teatru, jego przewodniczącym został Ryszard Romanowski.

W latach 1969-1970 Koło Miłośników Teatru (taką nazwę przyjął Klub) rozwinęło interesującą działalność, organizowało w KMPiK i Zamku Książąt Pomorskich wieczory poezji, prezentacje monodramów, dyskusje, recitale i spotkania z aktorami Bałtyckiego Teatru Dramatycznego.

Likwidacja Sceny Słupskiej Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w 1970 r. wpłynęła negatywnie na działalność Koła Miłośników Teatru. W 1970 r. przewodnictwo Koła objął Bronisław Markiewicz, jednak działanie koła zanikało, próba jego reaktywacji w 1972 r. przez Macieja Fiderera nie powiodła się, podobnie jak w latach 1973-1974, kiedy przewodniczącą Koła została Danuta Polakowska.

Powstanie Teatru Muzycznego w 1976 r. a następnie Teatru Dramatycznego zwiększyło zainteresowanie tą dziedziną sztuki. Możliwość wykorzystania miejscowych aktorów spowodowała ożywienie działalności Koła Miłośników Teatru, któremu w latach 1979-1982 przewodniczyła Wanda Lenc, a następnie w latach 1983-1994 Krystyna Danilecka.

W tym ostatnim okresie działalność Koła opierała się na środowisku młodzieżowym – uczniach I Liceum Ogólnokształcącego, gdzie powstało Koło Młodych Miłośników Teatru.

Ciekawą formą jego działalności było między innymi orga-

nizowanie plebiscytów na najlepsze kreacje aktorskie w Teatrze Dramatycznym i Teatrze Lalki „Tęcza”.

Likwidacja Teatru Dramatycznego w Słupsku i brak środków finansowych na działalność spowodowały zakończenie działalności Koła Miłośników Teatru w 1994 r.

W latach 1969-1980 Koło zorganizowało ponad 40 imprez między innymi:

- wieczór poezji „Krajobrazy Polskie” w wykonaniu R. Ostromenckiego,
- komedię estradową Stefanii Grodzieńskiej – „Dzionek Małżeński” w wykonaniu aktorów Bałtyckiego Teatru Dramatycznego,
- wieczór ballad Bułata Okudźawy w wykonaniu aktora Bałtyckiego Teatru Dramatycznego,
- monodram – „A jak królem, a jak katem będziesz” według J. Nowaka w wykonaniu łódzkiego aktora Kazimierza Borowca,
- monodram – „Tydzień jak tydzień” w wykonaniu Haliny Jabłonowskiej aktorki z Warszawy,
- imprezę sławno-muzyczną opartą na poezji H. Poświatowskiej pt. „Jeszcze jedno wspomnienie” w wykonaniu aktora Teatru „Tęcza” w Słupsku Władysława Wilczka oraz H. Lubinieckiej – flet,
- monodram „Pamiętnik wariata” według opowiadania M. Gogola w wykonaniu Jana Młodawskiego – aktora Teatru „Studio”.

Każda impreza poprzedzona była słowem wstępnym i zakończona dyskusją.

KOŁO PRZYJACIÓŁ MUZEUM I ZABYTKÓW

Koło powstało w listopadzie 1968 r. i liczyło 12 członków, w większości byli to pracownicy Muzeum w Słupsku. Przewodniczącą została Teresa Przałowa. W 1971 r. funkcję przewodniczącej Koła przyjęła Grażyna Kujawska. Działalność Koła ukierunkowana została na studentów Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w Słupsku.

Koło organizowało szkolenia, wykłady o sztuce i objazdy szkoleniowe po muzeach i regionie.

W latach 1973-1975 przewodniczący Koła Stanisław Szpilewski w porozumieniu z nauczycielami historii słupskich szkół zorganizował Koło Młodzieżowe Przyjaciół Muzeum składające się z uczniów interesujących się historią sztuki, ochroną zabytków, etnografią oraz malarstwem i rzeźbą.

Odbываły się prelekcje prowadzone przez pracowników Muzeum Pomorza Środkowego dla członków Koła dotyczące celów i zadań muzealnictwa, zabytków, kultury ludowej, starych ksiąg, pracy konserwatorów, malarstwa polskiego z przełomu XIX i XX wieku.

Koło upowszechniało filmy popularyzujące tą tematykę jak:

- architektura gotycka w Polsce
- architektura renesansu w Polsce
- malarstwo polskie w XIX w.
- twórczość Stanisława Wyspiańskiego

W 1974 r. Koło uczestniczyło w wydaniu katalogu wystawy wybitnego malarza gdańskiego z XVIII w. – Andrzeja Stecha urodzonego w Słupsku.

W tym samym roku powstała druga grupa Młodzieżowego Koła Przyjaciół Muzeum na bazie uczniów Technikum Drzew-

nego dla której zorganizowano spotkania z pogadankami na tematy:

- dziejów dawnej broni
- rzemiosła artystycznego
- zadań muzeum w ochronie dóbr kultury
- potrzeby ochrony zabytków

Nową formę działalności Koła stanowiły wystawy organizowane przez członków Koła w I Liceum Ogólnokształcącym pt. „Słupsk – wyzwolenie – czas współczesny” i w Technikum Drzewnym – „Historia malarstwa europejskiego” wg scenariusza przygotowanego przez Stanisława Szpilewskiego. Członkowie Koła sami gromadzili materiały na wystawy. Po Stanisławie Szpilewskim funkcję przewodniczącej Koła przyjęła Janina Brzezińska a następnie Hanna Bilicka. Częste zmiany przewodniczących Koła oraz brak wypracowania atrakcyjnych form działania spowodowało zawieszenie jego działalności w 1984 r.

KOŁO CZŁONKÓW ZBIOROWYCH

Statut Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego uwzględniał obok osób fizycznych również członkostwo zbiorowe. W latach 70. systematycznie wzrastała liczba członków zbiorowych, były nimi komitety osiedlowe, przedsiębiorstwa przemysłowe i usługowe. W 1979 roku do STSK należało już 35 członków zbiorowych. Zarząd Koła podjął uchwałę o powołaniu Koła Członków Zbiorowych z przewodniczącym Rudolfem Janikiem – dyrektorem SPT „Przymorze”. Kryzys społeczno-gospodarczy i stan wojenny spowodował rezygnację członków zbiorowych i rozwiązanie Koła.

KOŁO MIŁOŚNIKÓW BIBLIOTEKI

Powstało w 1988 r. przy Filii Nr 6 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, a jego przewodniczącą została inicjatorka powołania Koła Henryka Dziugieł. Członkowie Koła organizowali w Filii Nr 6 – 10-12 imprez rocznie. Były to dyskusje na temat książek, wystawy, konkursy literackie i plastyczne dla dzieci i młodzieży. Koło Miłośników Biblioteki zakończyło działalność w 1995 r.

KOŁO TERENOWE W USTCE

Powstało w październiku 1968 r. na zebraniu działaczy społeczno-kulturalnych w Klubie Morskim w Ustce. Liczyło 19 osób a jego przewodniczącym został Grzegorz Adamski. Głównym zadaniem Koła uznano propagowanie wiedzy o Ustce i regionie w formie prelekcji i pogadarek skierowanych w sezonie letnim do wczasowiczów i turystów.

Koło wyszło z inicjatywą organizowania obchodów DNI USTKI, zorganizowania w oparciu o patronat Stoczni – Orkiestry Dętej.

Ważnym osiągnięciem Koła było zorganizowanie Dyskusyjnego Klubu Filmowego.

W 1972 r. Koło zakończyła działalność.

KLUB STAŻYSTÓW

Klub powstał w 1969 r. zadaniem Klubu było organizowanie życia społecznego, kulturalnego i towarzyskiego wśród stażystów, pomoc stażystom w rozwiązywaniu problemów

wynikających z przebiegu stażu i aklimatyzacji w nowym środowisku.

Klub miał opracowany statut, legitymacje członków i program pracy opracowany przez STSK, które udzielało pomocy finansowej na działalność klubu.

Klub zrzeszał około 120 członków – absolwentów wyższych uczelni, którzy ukończyli studia w latach 1968-1970, rozpoczęli pracę na terenie Słupska i powiatu słupskiego.

W działalności Klubu Stażystów można wyróżnić trzy kierunki:

- działalność kulturalno-towarzyska dla członków Klubu
- działalność społeczna na rzecz miasta
- działalność dotycząca przebiegu stażów oraz zapewnienia właściwej aklimatyzacji w pracy

Działalność kulturalno-towarzyska miała sprzyjać integracji środowiska, wymianie doświadczeń z pracy. W tym celu organizowano w Klubie NOT cotygodniowe spotkania, bale karnawałowe oraz spływy kajakowe Słupią, rajdy piesze i kuligi.

Działalność Klubu na rzecz miasta polegała na udziale członków Klubu w spotkaniach z młodzieżą szkół średnich w Słupsku, na których udzielano informacji o kierunkach studiów, problemach życia studenckiego itp. Członkowie Klubu opracowali informację o Słupsku, słupskich zakładach przemysłowych i potrzebach kadrowych i wysyłali je do ośrodków akademickich Szczecina, Gdańska i Poznania.

Ważną rolę spełniła również działalność dotycząca realizacji stażów. Klub opracował zasady dotyczące warunków odbywania stażów a wyniki przekazano do Wydziału Zatrudnienia Urzędu Miejskiego w Słupsku. Klub interweniował w dyskusjach zakładu pracy w przypadku niestosownego przebiegu pracy.

Klub działał do 1972 r.

KLUB ŁAWNIKA I KURATORA

Działał w latach 1971-1982. Organizował spotkania w KMPiK i klubach środowiskowych, popularyzując wiedzę prawniczą wśród mieszkańców i wymieniając doświadczenia wynikające z pracy ławników i kuratorów. Organizatorem i przewodniczącym Klubu był Kazimierz Kwiecień.

KOŁO PIERWSZYCH SŁUPSZCZAN

Z inicjatywy Franciszka Szafranka doszło 21 października 1959 r. w Siedzibie Stronnictwa Demokratycznego do spotkania 16 mieszkańców Słupska, którzy przybyli do miasta w 1945 r. i wnieśli istotny wkład w tworzenie polskiej administracji, oświaty, kultury, służby zdrowia i gospodarki i nadal tu mieszkają i pracują. Efektem spotkania było utworzenie Koła Pierwszych Słupszczan z przewodniczącym Władysławem Fedorowiczem.

Za główne zadania Koła Pierwszych Słupszczan uznano: nawiązywanie trwałych więzi między pionierami miasta, udział w obchodach rocznic powrotu Słupska do Macierzy, opracowanie wspomnień członków Koła z zakresu swojej pracy i działalności, co miało stanowić materiał źródłowy do opracowania monografii Słupska od 1945r.

Ważną formą działalności Koła Pierwszych Słupszczan były spotkania z uczniami szkół podstawowych i średnich, organizowane tradycyjnie w marcu (rocznica zdobycia Słupska przez Armię Czerwoną) i we wrześniu (DNI SŁUPSKA) na których członkowie Koła przekazywali własne doświadczenia związanych z historią polskiego Słupska. Spotkania takie były orga-

nizowane do 1990 r. Najczęściej uczestniczyli w nich: Władysław Kijowski, Jan Krawczuk, Władysław Fedorowicz, Franciszek Szafranek, Stanisław Wysocki, Władysław Kwapisz, Ludwik Downar-Zapolski, Antoni Pokusa, Witold Woźniakowski, Alfons Modrzejewski, Janusz Wolski i Leopold Pacocha.

Inną formą działalności Koła były i do dziś kontynuowane spotkania z przedstawicielami władz miejskich, na których członkowie Koła zgłaszają postulaty dotyczące ważnych dla mieszkańców problemów, równocześnie uzyskują informację o planach i kierunkach rozwoju różnych dziedzin życia społecznego i gospodarczego Miasta Słupska.

W 1974r. Koło Pierwszych Słupszczyzan weszło w strukturę organizacyjną Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego.

Od tego czasu Koło otrzymało własny budżet i mogło korzystać z pomocy organizacyjnej Zarządu STSK.

Zmieniły się także kryteria przyjęcia nowych członków.

Do 2004 r. członkami Koła mogli zostać ci mieszkańcy Słupska, którzy przybyli do miasta w 1945 i 1946 podjęli pracę i nadal tu mieszkają. W 2004 r. zebranie członków Koła podjęło uchwałę która umożliwiała przyjęcie do Koła tych również, którzy przybyli do Słupska w 1945 i 1946 jako dzieci kontynuowali tu naukę a następnie pracowali w Słupsku do przejścia na emeryturę.

Działalność Koła Pierwszych Słupszczyzan została udokumentowana w Kronice Koła założonej w 1980 r. a kronikarz – Antoni Pokusa odtworzył historię Koła od 1959 r. wraz z informacją prezentującą działalność członków Koła od 1945 r. między innymi:

- kształtowania się polskich organów administracyjnych
- rozwoju przedsiębiorstw i zakładów rzemieślniczych

- początków polskiego szkolnictwa i kultury oraz służby zdrowia
- odgruzowanie i odbudowę miasta

Antoni Pokusa prowadził kronikę do 1990r.

Kronika została przekazana do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Słupsku i jest dostępna dla internautów w Bałtyckiej Bibliotece Cyfrowej.

W 1981 r. Zarząd Koła zorganizował z Wojewódzkim Archiwum Państwowym, Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną i SSK Pobrzeże wystawę dokumentującą powojenną historię Słupska pt. „Takie były początki”. Na wystawie zaprezentowano 200 dokumentów z tego 142 dostarczyli członkowie Koła.

Z okazji 70 rocznicy Odzyskania Niepodległości w Miejskim Ośrodku Kultury została zorganizowana wystawa kronik i dokumentów pt. „Pierwsze lata – Nasze Początki” (1945-1955).

Na wystawie zaprezentowano 7 kronik szkolnych, 6 zakładowych oraz 150 dokumentów dostarczonych przez członków Koła. Wystawa była czynna kilka dni i udostępniona młodzieży szkolnej, a dyżury pełnili wyznaczeni członkowie Koła Pierwszych Słupszczan.

W 2002 r. w Szkole Podstawowej nr 5 odbyło się uroczyste spotkanie Członków Koła w 57 rocznicę „Wyzwolenia Słupska” z udziałem władz miejskich i centralnych, na którym 82 członkom Koła wręczono Honorową Kartę Pierwszych Słupszczan.

Po okresie pewnej stagnacji w 2003 r. nowo wybrany Zarząd z przewodniczącą Jadwigą Drapińską-Trznadel podjął ambitny program aktywizacji działalności Koła Pierwszych Słupszczan. Systematycznie organizowane są spotkania członków Koła (2-3 w roku) z udziałem Prezydenta Miasta i przed-

stawiciele ważnych instytucji w Słupsku wzbogacone programami artystycznymi, honorowani są jubilaci (80 lat, 85 lat, 90 lat) oraz 2-3 wycieczki krajoznawcze i do miejsc zabytkowych. Działalność Koła głównie opiera się na środkach pozyskiwanych od sponsorów.

W 2009 r. Koło Pierwszych Słupszczan obchodziło 50-lecie działalności. Z tej okazji zostało wydane wydawnictwo prezentujące działalność Koła, a władze miejskie zorganizowały w sali posiedzeń Rady Miejskiej uroczystą imprezę, na której zasłużonym działaczom Koła wręczono Medale za Zasługi dla Miasta Słupska i Nagrody Prezydenta Miasta. Działalność Koła jest nadal dokumentowana w dwóch następnych kronikach. Medale „Zasłużony dla Miasta Słupska” otrzymali: Felicja Bystrzyńska, Danuta Krystyna Kardasz i Jerzy Turno.

Ratusz – uroczystość 50-lecia Koła Pierwszych Słupszczan (24 X 2009 r.). Gratulacje Jubilatkom Janinie Grefke, Janinie Ryndo Edwardowi Poleszczakowi, Jadwidze Grocholskiej, Danucie Krystynie Kardasz i Janinie Pomykale składa Prezydent Miasta Maciej Kobyliński i wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Robert Kujawski

Ratusz – uroczystość 50-lecia Koła Pierwszych Słupszczan (24 X 2009 r.). Prezydent Słupska Maciej Kobyliński wręcza Nagrody Prezydenta Jadwidze Drapińskiej-Trznadel, Felicji Bystrzyńskiej, Irenie Romańskiej, Izydorowi Orlikowi i Jerzemu Turno

Prezydent Miasta Słupska Maciej Kobyliński, prezes STSK – Stanisław Turczyk i przewodnicząca Koła Pierwszych Słupszczan – Jadwiga Drapińska-Trznadel składają gratulacje Jubilatce Pani Irenie Szybkowskiej.

Świąteczne spotkanie członków Koła Pierwszych Słupszczan w foyer Filharmonii i Teatru – 17 XII 2013 r. z udziałem m.in. Prezydenta Słupska Macieja Kobylińskiego i ks. Jana Gariatowicza. W programie artystycznym prezentował się Kwartet Słupski.

Świąteczne spotkanie członków Koła Pierwszych Słupszczan w foyer Filharmonii i Teatru w dniu 17 grudnia 2013 r.

FESTIWAL PIANISTYKI POLSKIEJ

Najważniejszą imprezą organizowaną przez Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne jest Festiwal Pianistyki Polskiej. Pomysłodawcą Festiwalu był Andrzej Cwojdzński ówczesny kierownik Koszalińskiej Orkiestry Symfonicznej, który za-

Jerzy Waldorff zapowiada koncert inauguracyjny XV Festiwalu Pianistyki Polskiej w 1981 r.

Andrzej Cwojdziański
– pomysłodawca
i kierownik artystyczny
Festiwalu Pianistyki
Polskiej w latach 1967-
-1999 oraz dyrygent
koncertów festiwalowych

proponował władzom miejskim zorganizowanie tej imprezy w Słupsku. Pierwszy Festiwal Pianistyki Polskiej odbył się w dniach 7-17.IX.1967 r. Współorganizatorem pierwszych 12 Festiwali była Koszalińska Orkiestra Symfoniczna (od 1971 Filharmoniczna), a Andrzej Cwojdziański do 1999 roku pełnił funkcję kierownika artystycznego.

Festiwal Pianistyki Polskiej w Słupsku jest jedyną tego rodzaju imprezą muzyczną w Polsce, w której swój kunszt wykonawczy prezentują polscy pianiści z kraju i z zagranicy. Na festiwalowej estradzie w Słupsku wystąpili tak wybitni pianiści jak: Władysław Kędra, Halina Czerny-Stefańska, Witold Małcużyński, Adam Harasiewicz, Miłosz Magin, Tadeusz

Andrzej Cwojdzński – pomysłodawca Festiwalu Pianistyki Polskiej i kierownik artystyczny w latach 1967-1999, Jan Sępień – jako przewodniczący Prezydium MRN w Słupsku podjął decyzję o zorganizowaniu FPP w Słupsku, Jerzy Bytnerowicz – prezes Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego i przewodniczący Zespołu Organizacyjnego FPP w latach 1983-2002

Stanisław Turczyk – komisarz FPP, Jerzy Bytnerowicz – prezes STSK i przewodniczący Zespołu Organizującego Festiwal Pianistyki Polskiej, Helena Bezeg – przewodnicząca Koła Miłośników Muzyki STSK – 1984 r.

Żmudziński, Lidia Grychtołówna, Regina Smendzianka, Piotr Paleczny, Klara Langer-Danecka, Krystian Zimerman, Janusz Olejniczak, Rafał Blechacz, Ewa Pobłocka, Wojciech Światała oraz klawesyniści: Leszek Kędracki, Elżbieta Stefańska, Władysław Kłosiewicz i Marek Toporowski.

Od 1974 r. głównemu nurtowi Festiwalu towarzyszy tzw. „Estrada Młodych”, w której o tytuł laureata rywalizują młodzi utalentowani pianiści i klawesyniści. Ich występy ocenia Zespół Opiniujący złożony z wybitnych krytyków muzycznych, muzykologów, pedagogów i przyznaje oprócz tytułu laureata tzw. „pomocę” w formie nagrań radiowych, recitali i koncertów.

Koncert inauguracyjny 43 FPP – 5 IX 2009 r. Lutosławski Piano Duo – Emilia Sitarz i Bartłomiej Wąsik, Orkiestra Polskiej Filharmonii „Sinfonia Baltica” w Słupsku, dyrygent – Bohdan Jarmołowicz

Krystian Zimerman członek polskiej ekipy na Międzynarodowy Konkurs im. F. Chopena w Warszawie w Sali Rycerskiej Zamku Książąt Pomorskich na IX FPP w dniu 8 IX 1975 r.

Krzysztof Jabłoński – laureat „Estrady Młodych” XV FPP w 1981 r.

Tytuł Laureata „Estrady Młodych” FPP promuje młodych pianistów i jest często ważnym wydarzeniem w ich dalszej karierze artystycznej. W latach 1974-2013 tytuł laureata „Estrady Młodych” otrzymało 172 pianistów i klawesynistów. Wśród laureatów „Estrady Młodych” są tak znakomici pianiści jak: Rafał Blechacz, Krzysztof Jabłoński, Wojciech Światała, Waldemar Malicki, Eugeniusz Knapik, Karol Radziwonowicz, Jerzy Sterczyński, Joanna Marcinkowska, Rafał Łuszczewski, Kordian Góra oraz klawesyniści: Bogumiła Gizbert-Studnicka, Władysław Kłosiewicz, Marek Toporowski.

Organizatorzy XXVII w 1993 r. FPP i Członkowie Zespołu Opiniującego „ESTRADĘ MŁODYCH” w holu Polskiej Orkiestry Kameralnej w Słupsku. Od lewej Jerzy Bytnerowicz, Stanisław Turczyk, Stanisław Dybowski, Czesława Włodarczyk, Wanda Truszkowska, Zenon Czapski, Józef Kański, Andrzej Karpiński, Irena Wyrzykowska-Mondelska, Halina Jarominiak, Janina Cydzik-Brzezińska i Zbigniew Pawlicki

Przewodniczący Zespołu Organizacyjnego XXXII FPP – prezes STSK Stanisław Turczyk wręcza dyplom Laureata „ESTRADY MŁODYCH” Rafałowi Blechaczowi

Od 1975 r. na Festiwalu prezentują się polscy uczestnicy Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Na Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku miały miejsce prapremiery koncertów fortepianowych polskich kompozytorów – Norberta Kuźnika (2002 r.), Piotra Mossa (2003 r.), Leszka Kułakowskiego (2006 r.) i Piotra Łukaszewskiego (2013 r.).

W Festiwalach wystąpiły również duety fortepianowe, zespoły kameralne i orkiestry filharmoniczne z Gdańska, Olsztyna, Częstochowy, Białegostoku, Koszalina, Poznania, Zielonej Góry i Orkiestra Kameralna od 2004 r. Polska Filharmonia „SINFONIA BALTICA” w Słupsku.

W ramach Festiwalu Pianistyki Polskiej w latach 1976, 1977 i 1979 zostały zorganizowane wspólnie z Wyższą Szkołą Muzyczną w Gdańsku MIĘDZYNARODOWE SESJE – Muzyka Fortepianowa, w latach 1968-1989 ze Związkiem Kompozytorów Polskich w Warszawie pięć konkursów kompozytorskich na utwory fortepianowe, nagradzane kompozycje były wykonywane w ramach Festiwalu.

Akceptacja Festiwalu przez Słupską społeczność umożliwiła ufundowanie w dużym stopniu dzięki funduszom pochodzących ze zbiórki w 1972 r. pierwszego w Polsce pomnika Karola Szymanowskiego dłuta prof. Stanisława Horno-Popławskiego i w 1976 r. pomnika Fryderyka Chopina wg projektu Mieczysława Waltera ufundowanego przez słupskich rzemieślników.

Dzięki Festiwalowi Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne zakupiło z środków uzyskanych z Ministerstwa Kultury trzy koncertowe fortepiany STEINWAY, dwa fortepiany Petrof.

Dokumentację Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku stanowią kroniki każdego Festiwalu, programy, plakaty, afisze, dwa albumy fotograficzne, kronika dźwiękowa FPP z lat 1967-1996 na płytach kompaktowych i kasetach magnetofonowych wydanych przez Polskie Nagrania w 1998 r. w oparciu o zasoby archiwalne Polskiego Radia w Koszalinie oraz seria medali z podobiznami najwybitniejszych polskich pianistów i kompozytorów.

Kroniki Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku zdeponowano w Miejskiej Bibliotece Publicznej są udostępnione interesantom przez Bałtycką Bibliotekę Cyfrową.

Kierownictwo artystyczne FPP od 2000 r. pełni Jan Popis.

Obecnie mimo, że Festiwal Pianistyki Polskiej nie zmienił swojej formuły i nie ma takiej reklamy jaką zawdzięczaliśmy

Członkowie Zespołu Organizacyjnego Festiwalu Pianistyki Polskiej w 2008 r. przed pomnikiem Karola Szymanowskiego. Od lewej Walenty Szymczewski, Halina Chmielecka, Stanisław Mirecki, Stanisław Turczyk, Janina Cydzik-Brzezińska, Mieczysław Jaroszewicz, Barbara Pera i Jan Szumski

Jerzemu Waldorffowi, który przez 20 lat promował Festiwal w prasie, radiu i telewizji, ma nadal wiernych słuchaczy i jest ważnym wydarzeniem w życiu muzycznym w kraju.

O znaczeniu Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku jako ważnej imprezie muzycznej o charakterze ogólnopolskim świadczy fakt, że od pierwszej edycji patronat nad nią sprawuje Minister Kultury.

FESTIWAL MUZYKI ORGANOWEJ I KAMERALNEJ

Ważną i cenioną przez mieszkańców Słupska, wczasowiczów i turystów imprezą muzyczną w sezonie letnim (lipiec-sierpień) organizowaną od 1983 r. przez Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne jest Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Kościele św. Jacka. Inicjatorem festiwalu był Mieczysław Jaroszewicz i Zbigniew Pawlicki.

XIII Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w kościele Św. Jacka zespół kameralny „Stella Brasa” z Austrii – 2000 r.

XIII Festiwal Muzyki
Organowej i Kameralnej,
Józef Serafin – organy
2000 r.

Koncerty Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej odbywają się we wnętrzu zabytkowego Kościoła św. Jacka. Niewątpliwą atrakcją dla koncertów festiwalowych są zrekonstruowane w latach 2001-2002 barokowe organy z fundacji księcia Ernesta Bogusława de Croy.

Podczas 31 edycji Festiwalu swoje umiejętności zaprezentowali najwybitniejsi polscy i zagraniczni mistrzowie gry na organach, znakomite zespoły kameralne, wirtuozi różnych instrumentów, soliści, chóry a nawet orkiestry.

Koncerty festiwalowe ze względu na udział wybitnych wykonawców, atrakcyjny i urozmaicony program mają ugrunto-

wana renomę, ściągają komplety słuchaczy, nie tylko melomanów ze Słupska, lecz również wczasowiczów i turystów odwiedzających nasz region.

W pierwszych latach Festiwalu odbywało się przeważnie 8 koncertów, zdarzało się także 12. Od 2010 roku ze względu na zmniejszające się dofinansowanie z Urzędu Miejskiego ograniczyliśmy liczbę koncertów w czasie Festiwalu do 6, starając się równocześnie utrzymać wysoki poziom artystyczny imprezy.

Od pierwszej edycji w 1983 r. współorganizatorem Festiwalu było Krajowe Biuro Koncertowe i MPŚ, od 1999 r. Impresariat Mazowieckiego Centrum Kultury w Warszawie.

Od 2011 r. Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej organizujemy przy współpracy z Bogdanem Narlochem – dyrekto-

31 Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Kościele Św. Jacka 8 VIII 2013 r. Koncert Młodzieżowej Orkiestry Białoruskich Instrumentów Narodowych z Mińska dyr. Sergiusz Gładki

rem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Organowego w Koszalinie. Dzięki tej współpracy udało się utrzymać 6 koncertów, równocześnie wzbogacać program o udział zagranicznych organistów, większych zespołów kameralnych, chórów i orkiestr.

Komisarzem Festiwalu od 1983 r. był wiceprezes STSK Mieczysław Jaroszewicz, następnie organizacją imprezy zajmował się prezes Jerzy Bytnerowicz, od 2002 r. Halina Chmielecka – sekretarz Zarządu.

Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej jest organizowany przy współpracy z parafią św. Jacka i nieocenionym miłośnikiem i propagatorem muzyki proboszczem Janem Giriatiowiczem.

XIII FMOiK w 1995 r. Koncert II Gruppo Stravagante (Austria)

KONCERTY KAMERALNE

W latach 1967-1986 wykonawcami koncertów kameralnych organizowanych przez STSK byli wybitni polscy pianiści jak Halina Czerny-Stefańska, Lidia Grychtołówna, Lidia Kozubek, Jerzy Godziszewski, Piotr Paleczny, Tadeusz Żmudziński i zespoły kameralne z kraju i zagranicy.

Zmiany w finansowaniu Koncertów Kameralnych z budżetu miasta i mniejsze środki przyznawane w ramach konkursów grantowych spowodowały zmniejszenie ilości koncertów jak również zmianę w doborze wykonawców.

W ostatnich 11 latach STSK przy współpracy z Muzeum Pomorza Środkowego w Sali Rycerskiej Zamku Książąt Pomorskich organizowało 6-8 koncertów rocznie a wykonawcami najczęściej są młodzi utalentowani muzycy – studenci Akademii Muzycznej w Gdańsku, laureaci „ESTRADY MŁODYCH” Festiwalu Pianistyki Polskiej oraz małe zespoły kameralne złożone z muzyków Polskiej Filharmonii „SINFONIA BALTICA”.

Wieloletnia współpraca z Instytucją Upowszechniania Muzyki „SILESIA” w Katowicach umożliwia zaprezentowanie corocznie w koncertach kameralnych w Słupsku laureatów Międzynarodowych Festiwalu i Konkursów Muzycznych.

Wstęp na koncerty kameralne jest bezpłatny, co umożliwia uczestniczenie w nich emerytom, rencistom i młodzieży szkolnej.

Koncerty kameralne są uzupełnieniem koncertów Polskiej Filharmonii „SINFONIA BALTICA” a frekwencja słuchaczy uzasadnia potrzebę ich organizacji.

Od 2002 r. organizację koncertów kameralnych zajmuje się Halina Chmielecka – sekretarz Zarządu STSK.

Koncert kameralny w wykonaniu Kwartetu Słupskiego 17 XII 2013 r.

NIEDZIELNY SALON MUZYCZNY

W 2002 r. Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne podjęło propozycję Teresy Przeradzkiej zorganizowania w Słupsku cyklicznej imprezy muzycznej pod nazwą NIEDZIELNY SALON MUZYCZNY.

Impreza organizowana przy współpracy z Muzeum Pomorza Środkowego w zabytkowej Sali Rycerskiej Zamku Książąt Pomorskich nawiązywała do tradycji tego rodzaju imprez muzycznych w wielu miastach Polski i Europy, przeznaczona była dla odbiorców w różnym wieku, zaspokajająca oczekiwania melomanów i pozyskania nowych słuchaczy.

Atrakcyjny, bardzo urozmaicony program, różnorodność wykonawców i prezentowanych instrumentów, każdy program opatrzony myślą przewodnią został gorąco przyjęty przez miłośników muzyki o czym świadczyła pełna widownia w Sali Rycerskiej.

W latach 2002-2011 w ramach NIEDZIELNEGO SALONU MUZYCZNEGO odbyło się 51 tematycznych koncertów, w których uczestniczyło ponad 5 tysięcy słuchaczy, co świadczy, że ta inicjatywa popularyzacji muzyki była potrzebna i spełniła ważną rolę również w edukacji muzycznej.

Niestety mimo wielkich starań Teresy Przeradzkiej w pozyskiwaniu dodatkowych pieniędzy od sponsorów na ten cel

z braku wystarczających dotacji z Urzędu Miejskiego NIEDZIELNY SALON MUZYCZNY zakończył działalność w 2011 roku.

Niedzielny Salon Muzyczny „Impresje zimowe”, Tomasz Szymczewski – fortepian, Agnieszka Rospondek – flet, Aleksandra Szajdrowicz – harfa, Teresa Przeradzka – animacja i śpiew. Sala Rycerska – 12 XII 2006 r.

POPULARYZACJA HISTORII SŁUPSKA I REGIONU

Jednym z zadań statutowych Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego jest popularyzacja historii Słupska i Regionu. Zadania te Towarzystwo realizowało w różnych formach, w ramach STUDIUM WIEDZY O REGIONIE, spotkaniach Członków Koła Pierwszych Słupszczyzan z uczniami słupskich szkół (historia Słupska od 1945 r.), wystawach dokumentów związanych z pierwszymi latami historii miasta po II wojnie światowej, konkursem na pamiątki z tego okresu czasu.

Ważną rolę w popularyzacji historii Słupska spełniają wydawnictwa Towarzystwa, od wydanych przy współpracy z PTTK przewodnikami turystycznymi – „SŁUPSK I ZIEMIA SŁUPSKA”, „SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY”, do wydania w 1981 roku wspólnie z Oddziałem i Stacją Naukową Polskiego Towarzystwa Historycznego w Słupsku „HISTORIA SŁUPSKA”.

Bogata tematyką historyczną zawiera 12 tomów materiałów i studiów do regionalizmu słupskiego wydanych w latach 1999-2013.

Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne współorganizowało z Miejskim Ośrodkiem Kultury i współpracuje obecnie ze Słupskim Ośrodkiem Kultury w organizacji TURNIEJÓW WIEDZY O SŁUPSKU, którego 30 edycja odbędzie się w tym roku.

Inicjatorem Turnieju jest Stanisław Turczyk ówczesny Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury i Sekretarz Zarządu STSK, który opracowuje pytania na turniej i przewodniczy Komisji Oceniającej odpowiedzi uczestników. Celem Turnieju Wiedzy o Słupsku jest popularyzacja historii Słupska tej dawnej jak i współczesnej i inspirowanie działalności artystycznej młodzieży (uczestnicy finału prezentują własne programy artystyczne nawiązujące w wielu wypadkach do wydarzeń historycznych). Główne trofeum dla zwycięzców Turnieju stanowi Puchar Prezydenta Miasta Słupska.

W latach 1978-1984 w Turnieju uczestniczyły reprezentacje Liceum Ogólnokształcącego nr 1 i Liceum Ogólnokształcącego nr 2. Od 1984 r. w Turnieju Wiedzy o Słupsku uczestniczą uczniowie Słupskich Szkół podstawowych, a od 2004 uczniowie gimnazjum.

W 1991 r. tematyka Turnieju została poszerzona o Konstytucję 3 Maja, zaś w 2004 r. (gdy Polska została członkiem Unii Europejskiej) o tematykę związaną z Unią Europejską.

Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne współpracuje ze Słupskim Ośrodkiem Kultury na podobnych zasadach jak w TURNIEJU WIEDZY O SŁUPSKU w organizacji Konkursu Historycznego pn. ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI (po I wojnie światowej).

Do 1998 r. w konkursach uczestniczyli uczniowie szkół średnich woj. słupskiego, a od 1999 r. uczniowie szkół ponadpodstawowych miasta Słupska i powiatu słupskiego.

WSPÓŁPRACA STSK Z INSTYTUCJAMI, PLACÓWKAMI KULTURY I ORGANIZACJAMI SPOŁECZNYMI

Przez cały okres działalności Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne współpracowało i nadal współpracuje z wieloma instytucjami kultury i organizacjami społecznymi w Słupsku i w kraju.

W pierwszych latach działalności szczególnie cenna dla Towarzystwa była współpraca z Klubem Międzynarodowej Prasy i Książki. Korzystaliśmy z gościnnych pomieszczeń Klubu i organizowaliśmy wspólnie wiele imprez dla mieszkańców.

Długą tradycję kontynuowaną do dziś ma współpraca z Muzeum Pomorza Środkowego. W Zamku Książąt Pomorskich w Sali Rycerskiej organizowaliśmy wspólnie koncerty kameralne, przez 10 lat NIEDZIELNY SALOM MUZYCZNY, od 1974 r. odbywają się tu koncerty fortepianowe i klawesynowe uczestników „ESTRADY MŁODYCH” Festiwalu Pianistyki Polskiej. Muzeum Pomorza Środkowego organizowało okolicznościowe wystawy związane z FPP.

W organizacji Festiwalu Pianistyki Polskiej współpracowaliśmy z Teatrem Bałtyckim, Teatrem Muzycznym, Państwową Orkiestrą Kameralną a od 2005 r. Polską Filharmonią „SIN-

FONIA BALTICA" w Słupsku, a przy pierwszych edycjach z Orkiestrą Symfoniczną a następnie Filharmonią Koszalińską.

Ważna dla STSK jest współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną. Tu zdeponowane są materiały związane z Festiwałem Pianistyki, wydawnictwa STSK, które zostały zdigitalizowane i udostępnione internautom przez Bałtycką Bibliotekę Cyfrową.

W MBP odbywają się imprezy organizowane przez Koło Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego „DOLINA SŁUPI”.

MBP organizuje corocznie okolicznościowe wystawy w czasie FPP oraz z okazji 40-lecia i 50-lecia działalności Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego.

Cenna jest nasza współpraca z Zespołem Szkół Muzycznych przy organizacji imprez muzycznych, z Miejskim Ośrodkiem Kultury a następnie Słupskim Ośrodkiem Kultury przy organizacji konkursów historycznych dla uczniów.

W latach 70. i 80. XX w. rozwinęliśmy wieloletnią współpracę z Naczelną Organizacją Techniczną i Wyższą Szkołą Pedagogiczną, Stacją Naukową Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Działalność Koła Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobrazowego „DOLINA SŁUPI” opiera się na współpracy z Ligą Ochrony Przyrody i PTTK.

STSK współpracuje z Towarzystwem im. F. Chopina w Warszawie, współpracowało z Krajowym Biurem Koncertowym i Mazowieckim Centrum Kultury przy organizacji Festiwali Muzyki Organowej i Kameralnej w Kościele św. Jacka a w ostatnich trzech latach z organizatorami Międzynarodowych Koncertów Organowych w Koszalinie.

Od wielu lat współpracuje z Instytucją Promocji i Upowszechniania Muzyki „SILESIA” w Katowicach.

SŁUPSKIE TOWARZYSTWO SPOŁECZNO-KULTURALNE jest członkiem Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Z okazji jubileuszu Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego z którymi współpracowaliśmy i współpracujemy przekazujemy serdeczne podziękowania.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

50-letnia działalność Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego na rzecz upowszechniania kultury szczególnie muzycznej, historii Słupska i walorów przyrodniczo-turystycznych Ziemi Słupskiej zyskała uznanie mieszkańców i władz lokalnych oraz Ministerstwa Kultury.

Słupskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne pięciokrotnie otrzymało Dyplom Honorowy Ministra Kultury za osiągnięcia w upowszechnianiu kultury (1979 r., 1984 r., 1989 r., 1991 r., 2009 r.). W 1988 r. STSK zdobyło I miejsce i Nagrodę w Konkursie dla Towarzystw Społeczno-Kulturalnych pt. „Blżej Regionu – Blżej Kraju” zorganizowanym przez Ministerstwo Kultury i Sztuki wspólnie z redakcją KURIERA POLSKIEGO.

W 1988 r. STSK otrzymało Medal Honorowy Ligi Ochrony Przyrody w 2002 Krajowa Rada Regionalnych Towarzystw Kultury nadała STSK Medal Aleksandra Patkowskiego.

W 1979 r. STSK otrzymało Medal Honorowy „Za zasługi dla MIASTA SŁUPSKA”, w 1984 r. Medal Honorowy „Za zasługi dla województwa słupskiego”.

Dorobek Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego to efekt działalności zaangażowanych działaczy.

Wśród Honorowych Obywateli Miasta Słupska, którzy otrzymali ten szacowny tytuł są członkowie STSK – Jan Sę-

pień, Jerzy Bytnerowicz, Franciszek Szafranek i Józef Cieplik. Inni są patronami słupskich ulic (Maria Zaborowska, Jan Posmykiewicz, Jerzy Bytnerowicz, Franciszek Szafranek, Stanisław Szpilewski, Ignacy Bogdanowicz, Władysław Kijowski, Maria Aluchna-Emelianów, Władysław Fedorowicz, Władysław Kwapisz, Stanisław Repelowski, Stanisław Szarmach, Tadeusz Czapliński).

ZAŁOŻYCIELE SŁUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO-KULTURALNEGO – 24.VI.1964 R.

1. Maria ZABOROWSKA
2. Kazimierz ŚWIDERSKI
3. Czesław DOMARADZKI
4. Ignacy DRUHAL
5. Anna PALUCH
6. Kazimierz HUCZYŃSKI
7. Tadeusz MROZOWSKI
8. Marian ZIELIŃSKI
9. Maria WOLSKA
10. Kazimierz KWIECIEŃ
11. Marian KRASNOWSKI
12. Józef MALEJ
13. Jan GÓRAWSKI
14. Tytus BURCZYK
15. Bogusław DRAŁUS
16. Jerzy BYTNEROWICZ
17. Jan PAŃCZYK
18. Marian SZKUDLAREK
19. Marta ALUCHNA-EMELIANOW
20. Joanna RUCIŃSKA
21. Wanda ZABOROWSKA

22. Stanisław SZPILEWSKI
23. Józef KUREK
24. Maria BAGATELA
25. Zdzisław MACHURA
26. Zenon KULAWAS
27. Maria MALCZEWSKA
28. Barbara BOGDANOWICZ
29. Ignacy BOGDANOWICZ
30. Elżbieta HACKEMER
31. Stefan MORAWSKI
32. Iwo MALCZEWSKI
33. Edward HACKEMER
34. Jadwiga SUBOCZ
35. Mirosław JARUGA
36. Barbara KOROTKI
37. Stanisław MIRECKI
38. Franciszek SZAFRANEK
39. Jan POSMYKIEWICZ
40. Andrzej MAŚLANKIEWICZ
41. Hanna MAŚLANKIEWICZ

KOŁA I KLUBY SŁUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO-KULTURALNEGO W LATACH 1964-2004

1. KOŁO MIŁOŚNIKÓW MUZYKI (1967-1990)

Przewodniczący: Helena Bezeg
Barbara Major
Mieczysław Jaroszewicz

2. KOŁO MIŁOŚNIKÓW REGIONU (1968-2004)

Przewodniczący: Józef Cieplik
Stanisław Żuralski

od 1990-2014 – **KOŁO MIŁOSNIKÓW REGIONU I PARKU
KRAJOBRAZOWEGO „Dolina Słupi”**

Przewodniczący: Józef Cieplik

3. KOŁO MIŁOŚNIKÓW PLASTYKI (1969-1982)

Przewodniczący: Mirosław Jaruga

w latach 1982-1995 – **KOŁO PLASTYKÓW
NIEPROFESJONALNYCH**

Przewodniczący: Stanisław Berbeka

4. KOŁO PIERWSZYCH SŁUPSZCZAN (1959-2014)

Przewodniczący: Władysław Federowicz (1959-1975)
Stanisław Wysocki (1975-1979)
Ludwik Downar-Zapolski (1979-2000)
Antoni Romuald Makowski (2000-2002)
Jadwiga Drapińska-Trznadel (2003-2014)

5. KOŁO PRZYJACIÓŁ MUZEUM I ZABYTKÓW (1968-1984)

Przewodniczący: Teresa Przałowa
Grażyna Kujawska
Stanisław Szpilewski
Janina Cydzik-Brzezińska
Hanna Bilicka

6. KOŁO MIŁOŚNIKÓW TEATRU (1969-1994)

Przewodniczący: Ryszard Romanowski
Bronisław Markiewicz
Maciej Fiderer
Danuta Polakowska
Wanda Lenc
Krystyna Danilecka

7. KOŁO MIŁOŚNIKÓW BIBLIOTEKI (1988-1995)

Przewodnicząca: Henryka Dziugiel

8. KOŁO CZŁONKÓW ZBIOROWYCH (1979-1981)

Przewodniczący: Rudolf Janik

9. KOŁO TERENOWE w Ustce (1968-1972)

Przewodniczący: Grzegorz Adamski

10. KLUB STAŻYSTÓW (1969-1972)

Przewodniczący: Ignacy Stepiński
Stanisław Przewoźnik

11. KLUB ŁAWNIKA I KURATORA (1977-1982)

Przewodniczący: Kazimierz Kwiecień

PREZESI, SEKRETARZE I SKARBNICY ZARZĄDU SŁUPSKIEGO TOWARZYSTWA SPOŁECZNO-KULTURALNEGO 1964-2014

Prezesi

Jan STĘPIEŃ	- 1964-1969
Eugeniusz SZYMAŃCZAK	- 1969-1979
Stanisław ŁYCZEWSKI	- 1979-1980
Edmund RETZLAFF	- 1980-1982
Jerzy BYTNEROWICZ	- 1983-2002
Stanisław TURCZYK	- 2002-2014

Sekretarze

Czesław DOMARADZKI	- 1964-1965
Henryk WREMBEL	- 1965-1969
Stanisław MIRECKI	- 1969-1973
Mieczysław JAROSZEWICZ	- 1973-1979
Stanisław TURCZYK	- 1979-2002
Halina CHMIELECKA	- 2002-2014

Skarbnicy

Zdzisław MACHURA	- 1964-1965
Wanda TRUSZKOWSKA	- 1965-1994
Barbara PERA	- 1994-2014

**WYKAZ
CZŁONKÓW SŁUPSKIEGO TOWARZYSTWA
SPOŁECZNO-KULTURALNEGO W 2014 R.**

1. Bartkowiak Henryk
2. Boczkowska Jadwiga
3. Bogdanowicz Halina
4. Bogdanowicz Józefa
5. Brodzki Zbigniew
6. Budner Stefan
7. Budzik Roman
8. Bystrzyńska Felicja
9. Chmielecka Halina
10. Chościłowicz Stefania
11. Cieplik Janina
12. Cieplik Józef
13. Ciupa Izabela
14. Cydzik-Brzezińska Janina
15. Czapiga Regina
16. Czech Tadeusz
17. Czerwińska Brygida
18. Dalecka Elżbieta
19. Danilecka-Wojewódzka Krystyna
20. Dąbrowska Ada

21. Dobaczaska Danuta
22. Drapińska-Trznadel Jadwiga
23. Duchnowicz Maria
24. Feder Ewa
25. Feder Lech
26. Gaca Krystyna
27. Gaillard Maria
28. Gill Józef
29. Górawski Jan
30. Górski Antoni
31. Grefka Janina
32. Grocholska Jadwiga
33. Grudziecki Henryk
34. Grygiel Irena
35. Habecka Maria
36. Henke Daniela
37. Ilukowicz-Zalewska Lucyna
38. Jankowska Karolina
39. Jankowski Bogumił
40. Janusz Halina
41. Jaroszewicz Mieczysław
42. Jaruga Borys
43. Jaruga Helena
44. Jonan Janina
45. Jończyk Maria
46. Kaliszczak Elżbieta
47. Kalska Jadwiga
48. Kardasz Danuta Krystyna
49. Kątnik Grażyna
50. Klentak Wacław
51. Korczyński Marian

52. Kończak Ryszard
53. Krajewska Krystyna
54. Kubacki Zdzisław
55. Kulig Henryk
56. Kuroś Leszek
57. Kuździał Anna
58. Kwasińska Urszula
59. Kwiatkowska Klementyna
60. Leleniewski Jan
61. Lenc Tadeusz
62. Lengier Leokadia
63. Lengier Wiktor
64. Lipińska Krystyna
65. Maciaszek Michał
66. Major-Milewczyk Barbara
67. Marcinkowska Irena
68. Marcinkowski Rajmund
69. Marczak Eugeniusz
70. Matysek Halina
71. Mazurek Jerzy
72. Michalska Zofia
73. Milewczyk Brunon
74. Milewska Jadwiga
75. Muszyńska Teresa
76. Muszyński Piotr
77. Nogaj Józefa
78. Olszewska Wincenta
79. Olszlegier Antoni
80. Olszlegier Maria
81. Orlicka Judyta
82. Orlik Izydor
83. Orłowski Józef

84. Owczarek Julia
85. Parzuchowska Danuta
86. Pauksto Wiesława
87. Pera Barbara
88. Pera Feliks
89. Pietrasiewicz-Chudy Janina
90. Piotrowska Irena
91. Poleszak Edward
92. Potalska Barbara
93. Przeradzka Teresa
94. Romańska Irena
95. Rusak Grażyna
96. Rybska Danuta
97. Ryndo Joanna
98. Siłka Teresa
99. Słowik Helena
100. Sokołowska Janina
101. Sroka Danuta
102. Stoerer Elżbieta
103. Stypułkowska Zofia
104. Surmacz Małgorzata
105. Szrejber Arkadiusz
106. Szudrowicz Stanisław
107. Szudrowicz Wanda
108. Szuper Łucja
109. Szwarnowska Maria
110. Szybikowska Irena
111. Szycko Maria
112. Szycko Tarsycjusz
113. Szymczewski Walenty
114. Trzaskoma Jerzy
115. Turczyk Stanisław

116. Turno Jerzy
117. Tuzik Krystyna
118. Urwan Zenon
119. Wasylko Jerzy
120. Wilgosiewicz Romana
121. Wyrostek Adam
122. Zaręba Małgorzata
123. Zieliński Marian
124. Zduń Zdzisława
125. Żabiński Tadeusz
126. Żochowska Elżbieta
127. Przybylak Grażyna

Członkowie Zarządu STSK w kadencji 2010-2015

ZARZĄD STSK W KADENCJI 2010-2015

- Stanisław Turczyk – prezes
Mieczysław Jaroszewicz – wiceprezes
Halina Chmielecka – sekretarz
Barbara Pera – skarbnik
Józef Cieplik
Janina Cydzik-Brzezińska
Jadwiga Drapińska-Trznadel
Lech Feder
Barbara Major-Milewczyk
Helena Jaruga
Stanisław Mirecki
Izydor Orlik
Teresa Przeradzka
Stanisław Szpilewski
Walenty Szymczewski

REFLEKSJE Z 50-LECIA STSK

50 lat działalności Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego skłania do refleksji nad rolą Towarzystwa w życiu kulturalnym Słupska i jego dorobkiem.

W pierwszych latach działalności STSK skupiło wielu ludzi pełnych inicjatywy – nauczycieli, pracowników kultury, administracji i inteligencji technicznej co wpływało na rolę Towarzystwa w środowisku i umożliwiało podejmowanie wielu propozycji dotyczących kultury i życia społecznego i ich realizację. Wielką w tym zasługą dr Jana Stępnia – przewodniczącego Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, założyciela i długoletniego prezesa STSK. Dzięki jego operatywności i mocnym umocowaniem w ówczesnej sytuacji społeczno-politycznej miasta Słupska w województwie koszalińskim już na przełomie lat 70. i 80. STSK liczyło ponad 400 członków indywidualnych i 35 zbiorowych.

Ważną rolę spełniały Koła i Kluby prowadzące wielokierunkową działalność i umożliwiającą członkom Towarzystwa realizować swoje zainteresowania. Pozycję STSK w słupskiej kulturze umacniała rola organizatora Festiwalu Pianistyki Polskiej i promocja imprezy i Miasta Słupska prowadzona przez Jerzego Waldorffa o czym między innymi świadczy cytat z jego przedmowy w albumie fotograficznym wydanym z okazji XV FPP w 1981:

„O wielkości państw mogą decydować ich rozległe terytoria, bogactwa, flota, artyleria, lotnictwo. Ale trudniej zaiste doprowadzić do tego, żeby wielkość narodu składała się kultura i sztuka, jej dawność współczesność. W tym znaczeniu Polska jest wielkim państwem, a Słupsk jednym z jej najcenniejszych miast, perłą błyszczącą w koronie Rzeczypospolitej”.

Powstanie w 1975 r. województwa słupskiego i nowych instytucji kultury spowodowało ograniczenie działalności STSK i ukierunkowanie przede wszystkim na popularyzację muzyki, historii Słupska i walorów przyrodniczo-turystycznych ZIEMI SŁUPSKIEJ.

Ostatnie 20 lat działalności STSK determinowały zmiany w finansowaniu organizacji pozarządowych, zmiany społeczno-gospodarcze oraz nowe możliwości zaspokajania potrzeb kulturalnych dzięki telewizji i internetu.

Zmniejszyło się jednocześnie zainteresowanie zwłaszcza ludzi młodych działalnością społeczną w sferze kultury, którzy mają inne priorytety życiowe. Na pewno niewystarczająca jest edukacja przygotowująca dzieci i młodzież do aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Obecnie 125 aktualnych członków Towarzystwa to w większości emeryci i renciści w zaawansowanym wieku a trudności w pozyskiwaniu pieniędzy na działalność w ramach konkursów grantowych i od sponsorów powoduje ograniczenie zakresu działalności lub rezygnację z niektórych imprez (Niedzielny Salon Muzyczny), a nowe inicjatywy nie mają szans realizacji.

Mimo tych zmian jakie miały miejsce w czasie 50 lat działalności Słupskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego możemy mieć jako działacze satysfakcję z tego co Towarzystwo wniosło do słupskiej kultury i życia społecznego mieszkańców miasta i chcemy zaprezentować ten dorobek w czasie obecności jubileuszowych 24 czerwca 2014 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp Macieja Kobylińskiego Prezydenta Słupska.	5
Tradycje ruchu społecznego w Słupsku	7
Powstanie i program STSK	9
Działalność STSK	12
Działalność kół i klubów STSK.	20
Koło Miłośników Muzyki	20
Koło Miłośników Regionu i Przyjaciół Parku Krajobra- zowego „Dolina Słupi”	23
Koło Miłośników Plastyki	29
Koło Miłośników Teatru	30
Koło Przyjaciół Muzeum i Zabytków	32
Koło Członków Zbiorowych	33
Koło Miłośników Biblioteki	34
Koło Terenowe w Ustce	34
Klub Stażystów	34
Klub Ławnika i Kuratora	36
Koło Pierwszych Słupszczan	36
Festiwal Pianistyki Polskiej	42
Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej	51
Koncerty Kameralne	55

Niedzielny Salon Muzyczny	57
Popularyzacja historii Słupska i regionu	59
Współpraca z instytucjami i placówkami kultury, organiza- cjami społecznymi	61
Nagrody i wyróżnienia	64
Założyciele STSK	66
Koła i Kluby STSK	68
Prezesi, sekretarze i skarbnicy STSK	71
Wykaz członków STSK w 2014 r.	72
Zarząd STSK w kadencji 2010-2015	77
Refleksje z 50-lecia STSK	78

ISBN 978-83-928667-4-9